

SKARPEID

SLEKTSHISTORIE

VÅRE FORFEDRES HISTORIE GJENNOM TIDENE

DEL 71

FRA ROSSELAND I GREIPSTAD TIL MONSØYA I SØGNE

MED SIDELINJER FRA TRÅNE I SØGNE OG RYEN I TVEIT TIL EIK I SØGNE

Av Karl Arnt Skarpeid

FORORD

I år er det 190 år siden Grunnloven av 17. mai 1814 ble undertegnet av Eidsvollsmennene. Blant disse delegatene var søgnemannen Syvert Amundsen Eeg, fra gården Eik i Søgne. Syvert Amundsen var

gårdbruker, oppsitter og selveier, og i tillegg sjømann. Han representerte den jevne søgnemann; en gårdbruker som også var knyttet til sjøen. Politisk sett tilhørte Syvert Amundsen Eeg "Svenskepartiet", og han ville ikke være med på noen demonstrasjonspolitikk som kunne føre til krig mellom Norge og Sverige. Eeg stod dermed nærmest på lik politisk linje med audnedølen Omund Bjørnsen Birkeland, men var en klar politisk motsetning til den heltemodige listalendingen Theis Jacob Thorkildsen Lundegaard. Egdene var politisk splittet i 1814 og man må nok vise en viss forståelse for det, for Agder ble særlig hardt rammet under Napoleonskrigen. Det var ikke få menn som våget liv og helse for å frakte livsviktige forsyninger over Skagerrak i kampen mot to fiender; den ene var værgudene og den andre var engelskmennene. Danmark hadde ført Norge inn i krigen på Napoleon sin side og dermed hadde også egdene mistet handelsforbindelsen med England. Uten at det foreligger belegg for å vite hvorfor egdene stemte slik de gjorde på Eidsvoll, så må man vel kunne vise forståelse for de som ville bort fra den dansk-norske eneveldekongen, leve i fred med Sverige og godta at britene gav Norge til Sverige som en takk for hjelpen til svenskenes kamp mot Napoleon. Eiksbonden Syvert Amundsen hadde nok en hensikt med sitt valg på Eidsvoll i 1814. Selv om han gav sin støtte til union med Sverige, så la oss likevel gi han og ætten omkring ham den plass de trenger i slektshistorisk sammenheng.

Med vennlig hilsen
Slektsforsker Karl Arnt Skarpeid

Mai 2004

KILDER

- Kjell Bråstad: Søgneboka I og II. Gårds- og slektshistorie for Søgne.
- Norges Bebyggelse, Vest-Agder østre del.
- Norges land og folk: Lister og Mandals amt, 1903.
- O. Ryhgs "Norske Gaardnavne" (Kristiania 1912).
- Skandinavisk Historisk Bureau: Skandinavisk Historisk Magazin nr. 1 – 1995.
- Statsarkivet i Kristiansand: Folketellingen fra 1801, 1865, 1875 og 1900.
- Statsarkivet i Kristiansand: Matrikeloversikter for Kristiansand, Oddernes og Søgne.
- Statsarkivet i Kristiansand: Odelsmanntallet 1624 for Oddernes og Søgne.
- Statsarkivet i Kristiansand: Panteregistre for Kristiansand og Søgne.
- Statsarkivet i Kristiansand: Skifteprotokoller for Kristiansand, Oddernes og Søgne.

Slektsforsker: Karl Arnt Skarpeid, 4640 Søgne.
Billedmaterieell: Karl Arnt Skarpeid, 4640 Søgne.
© Karl Arnt Skarpeid,
Røsstadveien 294, 4640 Søgne.
Telefon 38 16 92 50/91 78 96 87
E-post: skarka-s@online.no

Nettversjonen

SLEKTSLINJE 001

064. Sissel Nilsdatter Faaborg. Dsk. 11.12.07.1713 på Rosseland i Greipstad. Hun var gift med **Morten Torjussen Rosseland**. Født ca. 1614. Dsk. 1678 på Rosseland i Greipstad. Han var sønn til Torjus Olavsen Rosseland født ca. 1580 på Hamre i Tveit, død 1663 på Rosseland i Greipstad. Sissel Nilsdatter arvet farens store bibel fra 1589 og har selv skrevet på første blad: "Denne bog er mig underschrefne og min søn, Olle Mortensen - efter min død - af min Høy ærvedrige hæderlige kjære fader, Herr Niels Olufson Fåborg, foræret. Citzele Nielsdatter". Sønnen Olle Mortensen Kjelland arvet bibelen etter sin mor. Bibelen var på 1950-tallet fremdeles i familiens eie, og tilhørte da Gunnar Fredriksen Stray. Morten Torjussen var i 1647 på Nodeland i Greipstad. Så bodde familien en kort periode på Berge i Søgne. Der var Morten Torjussen forpakter (gårdbruker). Familien flyttet så til Rosseland i Greipstad, og der bosatte de seg på arvegodsset til Morten Torjussen. Han arvet 1½ hud i Nedre Rosseland, og i tillegg til dette arvet han ½ hud i Kjellingneset og Brennåsen under Rosseland, 1/3 hud i Hortemo i Greipstad, ½ hud i Østre Foss i Tveit, og pantegods i 1½ hud i Grindland i Finland. Morten Torjussen var bonde, forpakter, oppsitter, odelsgodseier og pantegodsseier. Han satt i 1681 også som eier av ½ hud i Bustøl og 1 gsk. i Brennåsen. **Sissel Nilsdatter Faaborg er ane nr. 064 på slektslinjen: Fra Franken i Bayern til Rosseland i Greipstad.** **Sissel Nilsdatter Faaborg er ane nr. 064 på slektslinjen: Fra Rosseland i Greipstad til Ormestad i Søgne.** **Sissel Nilsdatter Faaborg er ane nr. 064 på slektslinjen: Fra Rosseland i Greipstad til Trysnes i Søgne.** **Sissel Nilsdatter Faaborg er ane nr. 064 på slektslinjen: Fra Rosseland i Greipstad til Ny Hellesund i Søgne.** **Sissel Nilsdatter Faaborg er ane nr. 064 på slektslinjen: Fra Rosseland i Greipstad til Ormestad, bnr. 7 i Søgne.** **Sissel Nilsdatter Faaborg er ane nr. 064 på slektslinje 001: Fra Rosseland i Greipstad til Kjelland i Søgne.**

065. Ingeborg Mørtensdatter Rosseland. N.- 1684-1729 på Tufteland i Søgne sogn. Oppgjørsskifte 06.09.1729 på Tufteland i Søgne, død 1738 på Tufteland i Søgne. Hun ble i 1684 gift med **Daniel Jakobsen Klepland** Født 1659 i Søgne. Oppgjørsskifte 06.09.1729 på Tufteland i Søgne. Død 1736 på Tufteland i Søgne. Han var sønn til Jakob Olsen Tufteland (1628-1691) og hustru Steivor Simonsdatter (n.- 1654-1662, død 1683). Det ble holdt dødsskifte etter Jakob Olsen Tufteland den 20.11.1691 og i boet var det da 1 hud og ¼ eng. i gården Tufteland. Daniel Jakobsen var gårdbruker og oppsitter, og i 1680-årene ble Daniel selveier da han overtok gårdsbruket på Tufteland. N.- 1688, da han ble anklaget for ulovlig perlefiske i Søgneelva. Ved oppgjørsskifte etter Daniel Jakobsen og hustru i 1729 var det i boet 3 huder i gården Nordre Tufteland og 1 gsk. i plassen Lien under gården Tufteland. Familien bodde på Nordre Tufteland, løpenr. 234, i Søgne.

066. Ole Danielsen Tufteland. Født 1704 på Tufteland i Søgne sogn. Oppgjørsskifte 09.03.1765 på Tufteland i Søgne. Han ble i 1725 gift med **Anne Rasmusdatter Åros**. Født ca. 1703 på Åros i Søgne. Oppgjørsskifte 09.03.1765 på Tufteland i Søgne. Hun var datter av Rasmus Fredriksen Åros (1663- 1736) og hustru Helje Ommundsdatter Kjelland (n.- 1692-1718). Ole var bonde og oppsitter, selveier fra 1727. I tillegg var han en dyktig og talefør kar, og ble derfor ofte brukt til å føre rettssaker for folk i bygda. I flere år var han også prestens medhjelper. Ved oppgjørsskifte etter Ole Danielsen og hustru i 1765 var det i boet 1½ hud i gården Tufteland og ½ gsk. i plassen Lien under gården Tufteland. Familien bodde på Nordre Tufteland, løpenr. 234, bnr. 6, i Søgne.

067. Maren Olsdatter Tufteland. Født 1728 på Tufteland i Søgne sogn. Dsk. 19.03.1778 på Klepland i Søgne. Hun ble i 1749 gift med **Salve Olsen Klepland**. Født 1713 på Klepland i Søgne. Død 1807 på Klepland i Søgne. Han var sønn til Ole Hujesen Klepland (1667-1753) og hustru Aase Salvesdatter Ausviga, født 1676, n.- 1713. Salve Olsen Klepland overtok i 1747 foreldrenes gårdsbruk på Klepland i Søgne. Han var gårdbruker, oppsitter og selveier. Ved dødsskifte etter Maren Olsdatter i 1778 var det i boet 1 hud og 1 eng. i gården Klepland. Familien bodde på Klepland, løpenr. 222, bnr. 3, i Søgne.

Det var det engelske bombardementet av København den 2. september 1807 som førte Danmark-Norge inn i krigen på Napoleons side. Flere egder var i militærtjeneste i København under dette angrepet.

068. Anne Salvesdatter Klepland. Født 1757 på Klepland i Søgne sogn. Død 1842 på Eik i Søgne. Hun ble i 1782 gift med **Syvert Amundsen Eeg**. Født i begynnelsen av august 1757 på Eik i Søgne, døpt 21.08.1757. Død 20.11.1838 på Eik i Søgne. Han var sønn til Ommund Syvertsen Eeg (1726-1817) og hustru Anne Christensdatter Stangenes (1724-1815).

Syvert Amundsen Eeg var i sine unge år sjømann. I 1796 fikk han skipperborgerskap i Kristiansand, og førte blant annet briggen "Anne Marie". Senere førte han galeasene "Emanuel" og "Peter".

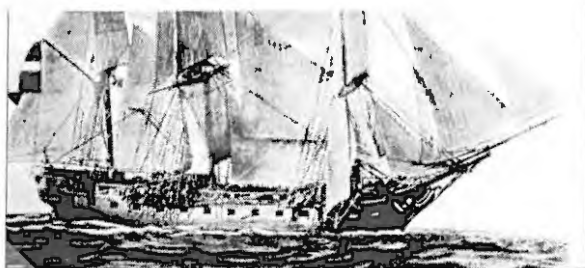
Syvert var en av representantene fra Mandal og Lister amt til Riksforsamlingen på Eidsvoll i 1814. Han var blant de delegatene som tilhørte "Svenskepartiet" og ville ikke være med på noen nasjonal demonstrasjonspolitikk. Familien bodde på Eik, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

Grev Hermann Wedel Jarlsberg var på Eidsvollsforsamlingen lederen for foreningspartiet (Svenskepartiet) som Syvert Amundsen Eeg støttet opp om.

069. Sissel Syvertsdaughter Eeg. Født 1795 på Eik i Søgne sogn. Død 08.02.1880 i Ny Hellesund i Søgne, gravlagt 14.02.1880. Hun ble i 1817 gift med **Nikolai Nikolaisen Reimert**. Født 1789 i Søgne. Død 26.12.1848, 60 år gammel, i Ny Hellesund i Søgne, gravlagt 30.12.1848. Han var sønn til Nikolai Markussen Reimert (1730-1806) og hustru Elise Mortensdatter Nedenes (1752-1836).

Nikolai Nikolaisen Reimer var los i Ny-Hellesund i 30 år. Vinteren 1845 ble han anklaget og dømt for smugling, hvor saken kom helt til Høyesterett, og han ble avsatt som los. Noen år etter ble han imidlertid benådet og gjeninnsatt som los, men fikk ikke mye glede av dette, da han døde to år senere. Familien bodde på Monsøya, løpenr. 55 C og 59 C i Ny-Hellesund i Søgne.

Den dansk-norske marines stolthet krigsskipet "Najaden" på tokt langs kysten av Agder våren 1811. Under Napoleonskrigen ble fregatten "Najaden", med 42 kanoner om bord, stasjonert på Agder. Den 6. juli 1812 lå "Najaden" utenfor Tvedestrand, da det britiske krigs- og linjeskipet "Dictator" og tre andre krigsskip dukket opp. "Najaden" trakk inn til Lyngør hvor kapteinen mente at de ville være trygge for fienden, men han tok feil. "Dictator" gikk rett mot "Najaden" til tross for det trange farvannet i området, og "Dictator" la seg med bauen helt inn mot fjæresteinene og skjøt "Najaden" i senk. Om bord på "Najaden" var det et mannskap på 315 og under angrepet omkom 130 av dem.

070. Elisabeth Amalie Nikolaisdatter Reimert. Født 1818 i Ny Hellesund i Søgne sogn. Død 18.06.1884 i Ny Hellesund i Søgne, gravlagt 24.06.1884. Hun ble i 1848 gift med **Nils Iversen Monsøya**. Født 06.11.1814 på Monsøya i Ny Hellesund i Søgne. Død 16.01.1902 i Ny Hellesund, gravlagt 20.01.1902. Han var sønn til Ivar Sørensen Monsøya (1789-1852) og hustru Valborg Nilsdatter Monsøya (1795-1876).

Fra Monsøya i Ny Hellesund. Tollstasjonen ligger lengst til høyre, og med dampskipsbrygga og butikken nærmest midt på bildet.

Ivar Sørensen var født og oppvokst i Arendal, og var sønn til Søren Jensen og dennes hustru Inga Marie Jørgensdatter. Under krigen mot England i årene 1807-1814 gjorde Ivar krigstjeneste på en kanonbåt, som var stasjonert i Ny-Hellesund.

I 1810 giftet Ivar seg med Valborg Nilsdatter Monsøya. Hun var datter losen Nils Gundersen Monsøya (1766-1809) og hustru Elise Bentsdatter Hillesund, datter av Bent Jonassen, og hustru Valborg Aanensdatter Hillesund i Halse. Nils Iversen Monsøya er nevnt som fisker i 1884, men av yrke var han sjømann og "skipsreder". Han var eier av sluppen "Haabet", som han seilte i mange år. Familien bodde på Monsøya, løpenr. 58 C, bnr. 21, i Ny-Hellesund i Søgne.

071. Katrine Marie Iversen. Født 07.05.1859 Monsøya i Ny Hellesund i Søgne sogn, døpt 12.06.1859. Død 30.09.1929 i Ny Hellesund i Søgne, gravlagt 04.10.1929. Hun ble den 26.06.1881 gift med **Emil Magnus Mortensen Langfeldt**. Født 12.04.1855 på Helgøya i Ny-Hellesund, døpt 29.04.1855. Død 27.04.1939 i Ny Hellesund i Søgne, gravlagt 01.05.1939. Han var sønn til Morten Nikolaisen Langfeldt (døpt 26.11.1815-død 21.07.1862) og hustru Elise (Elisabeth) Mathilde Larsdatter Reimert (døpt 23.08.1818-død 14.02.1895).

Emil Magnus mønstret til sjøs førte gang som 15-åring på "Lector Schweigaard". Han fikk styrmannspatent i 1877 og skippersertifikat 3 år senere, 25 år gammel. Samme året - i 1880 - var han ombord da "Lyna" forliste utenfor Brekkestø. Fra 1882 til 1886 seilte han barken "Lelia", i 1890 var han om bord på skonnerten "Knut Alfson", i årene 1891 og 1892 med galeasen "Stanly" og i 1909 var han på braken "17. Mai".

Familien bodde på Monsøya, bnr. 26, løpenr. 59 k, i Ny-Hellesund i Søgne.

Emil Magnus Mortensen Langfeldt er ane nr. 070 på slektslinjen: Fra Rosseland i Greipstad til Ny Hellesund i Søgne.

Emil Magnus Mortensen Langfeldt (1855-1939) og hustru Katrine Marie Iversen (1859-1929).

SLEKTSLINJE 002

004. Besse Didriksen Tråne. Født 1671 på Tråne i Søgne sogn. Dsk. 07.06.1717 på Tråne i Søgne. Han var gift med **Anne Torkelsdatter Rørvig**, N.- 1705-1717 på Tråne i Søgne. Død etter 07.06.1717 på Tråne i Søgne. Hun var datter av Torkel Andersen Rørvig (-1724) og hustru Gunhild Johnsdatter (-1731). Besse Didriksen overtok i 1704 hjemmebruket på Tråne. Han var gårdbruker, oppsitter og selveier. Under en tur til Mandal i 1709 ble han og hustruen innblandet i et kraftig slagsmål. Besse fikk en solid ørefik, mens hustruen ble tildelt flere grove skjellsord av oppsitteren Anders Pedersen på nabogården Hellesvig. Besse var i en lengre periode også kirkeverge i Søgne.

Ved dødsskiftet etter Besse Didriksen i 1717 ble det opplyst at ekteparet hadde følgende barn: **Ingeborg, 12 år**. Anders, 9 år. Mette, 7 år. Bertel, 4 år og Gunhild, som ennå ikke hadde fylt 1 år. Som slektninger nevnes enkens far Torkel Andersen Rørvig og avdødes bror Trond Didriksen Nøding. I boet var det et jordgods på 8 eng. i gården Tråne. Familien bodde på Tråne, gnr. 45, bnr. 1, løpenr. 149, i Søgne sogn.

Besse Didriksen Tråne er ane nr. 004 på slektslinje 001: Fra Trysnes i Søgne til Harkmark og Vestre Eid i Harkmark.

005. Ingeborg Bessesdatter Tråne. Født 1705 på Tråne i Søgne sogn, n.- 12 år gammel i 1717. Hun ble i 1724 gift med **Syvert Ommundsen Eeg** Født 1696 på Eik i Søgne. Død 1752 på Eik i Søgne. Han var sønn til Ommund Syvertsen Eeg (1663-1734) og hustru Anne Evensdatter Langeland (n.- 1692-1711, død 1750). Syvert Ommundsen Eeg var gårdbruker, oppsitter og selveier, og han overtok hjemmebruket på Eeg i 1734. Familien bodde på Eik, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

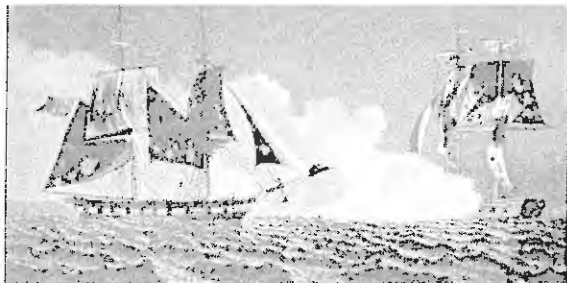
006. Ommund Syvertsen Eeg. Født 1726 på Eik i Søgne sogn. Død 1817 på Eeg i Søgne. Han ble i 1754 gift med **Anne Christensdatter Stangenes**. Født 1724 i Randesund sogn. Død 1815 på Eik i Søgne. Hun var datter av Christen Nilsen Buene, på gården Stangenes i Randesund. Ommund Syvertsen var gårdbruker, oppsitter og selveier, og han overtok ca. 1752 hjemmebruket på Eeg. Faren var da død og Ommund måtte ta moren i fylloug, og i tillegg måtte ha overta å betale ut en gjeld på 120 daler etter foreldrene. Familien bodde på Eik, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

007. Syvert Amundsen Eeg. Født i begynnelsen av august 1757 på Eik i Søgne sogn, døpt 21.08.1757. Oppgjørsskifte 08.02.1820 på Eik i Søgne. Død 20.11.1838 på Eik i Søgne. Han ble i 1782 gift med **Anne Salvesdatter Klepland**. Født 1757 på Klepland i Søgne. Oppgjørsskifte 08.02.1820 på Eik i Søgne. Død 1842 på Eik i Søgne. Hun var datter av Salve Olsen Klepland (1713-1807) og hustru Maren Olsdatter Tufteland (1728-1777)

Syvert Amundsen Eeg var i sine unge år sjømann. I 1796 fikk han skipperborgerskap i Kristiansand, og førte blant annet briggen "Anne Marie". Senere førte han galeasene "Emanuel" og "Peter".

Syvert var en av representantene fra Mandal og Lister amt til Riksforsamlingen på Eidsvoll i 1814. Han var blant de delegatene som tilhørte "Svenskepartiet" og ville ikke være med på noen nasjonal demonstrasjonspolitikk. Familien bodde på Eik, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

Anne Salvesdatter Klepland er ane nr. 068 på slektslinje 001 på herværende slektsoppsett.

Sjoslag utenfor Agderkysten i mars 1808. Flere sønegutter var om bord på de små og raske norsk-danske krigsskipene som lå godt gjemt i bukter og vikene, men som stakk til havs og gikk til angrep på engelske handels- og krigsskip når disse nærmet seg kysten.

SLEKTSLINJE 003

062. Gunhild Eilevsdatter Ryen. Hun var gift to ganger; første gang med **Gunder Tufteland**, på Tufteland i Søgne. Etter Gunders død giftet Gunhild seg med **Osmund Taraldsen Aukland** i Oddernes. Født ca. 1580 på Aukland i Oddernes sogn. Død 1655 på Aukland. Han var sønn til Tarald Osmundsen Aukland (1550- 1610) på Aukland i Oddernes sogn og hustru Gunhild Gulaugsdatter Hamre, fra Tveit sogn. Osmund Taraldsen Aukland var odelsgodseier og storbonde. Familien bodde på Aukland i Oddernes sogn.

Gunhild Eilevsdatter Ryen er ane nr. 062 på slektslinjen: Fra Jomfruland i Vestfold til Vennesland i Vennesla.

063. Syvert Gundersen Tufteland. Han var gift med **Kolfind .....datter**. N.- 1619. Sk. 1625. Syvert var en rik og mektig odelsgodsbonde, og eide mer enn 12 huder jordegods. N.- 1610-1618 i skatelistene på Tufteland i Søgne. Familien bodde på Søndre Tufteland i Søgne.

064. Ingeborg Syverts datter Tufteland. N.- 1626-1632 på Tufteland. Hun var gift med **Ommund Endresen Strai**. N.- 1626-1632. Død ca. 1646. Han var sønn til Endre Ommundsen Ytre Strai i Oddernes (n.- 1610, død 1640) og hustru Gunvor Ulf datter, død før 1640.

Ingeborg overtok i 1620-årene gården Søndre Tufteland i Søgne. Ommund Endresen Strai var oppsitter. Familien bodde på Søndre Tufteland i Søgne frem til 1637, de flyttet da til gården Østre Eig i Søgne, som han makeskiftet mot gården Dømmesmoen i Fjære sogn. Familien bodde etter 1637 på gården Østre Eig i Søgne.

065. Syvert Ommundsen Eeg. Født ca. 1626 i Søgne sogn. Død ca. 1692 på Eik i Søgne, dsk. 30.01.1693 på Eik i Søgne. Han var gift med **Ingrid Olsdatter Mosby**, fra Oddernes sogn. N.- 1663.

Syvert Ommundsen overtok i 1660-årene halvparten av hjemmegården på Østre Eig i Søgne. Han var bonde, oppsitter og selveier. Ved skifte i 1693 var det i boet $\frac{1}{2}$ hud og $1\frac{4}{8}$ eng. i gården Østre Eig. Familien bodde på Eik, gnr. 28, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

066. Ommund Syverts en Eeg. Født 1663 på Eik i Søgne sogn. Død 1734 på Eik i Søgne. Han var gift med **Anne Evensdatter Langeland**. N.- 1692-1711. Død 1750 på Eik i Søgne. Hun var datter av Even Evensen Langeland (1644- dsk. 1678) og hustru Magnhild Ommundsdatter Vatnedal, dsk 1728. Ommund overtok i 1689 halvparten av gårdsbruket på Eeg, og var odelsbonde, oppsitter og selveier. Familien bodde på Eik, gnr. 28, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

067. Syvert Ommundsen Eeg. Født 1696 på Eik i Søgne sogn. Død 1752 på Eik i Søgne. Han ble i 1724 gift med **Ingeborg Bessesdatter Tråne**. Født 1705 på Tråne i Søgne sogn, n.- 12 år gammel i 1717. Hun var datter av Besse Didriksen Tråne (1671-07.06.1717) og hustru Anne Torkelsdatter Rørvig (n- 1705-1717). Syvert Ommundsen Eeg var gårdbruker, oppsitter og selveier, og han overtok hjemmebruket på Eeg i 1734. Familien bodde på Eik, gnr. 28, løpenr. 95, bnr. 30, i Søgne.

Ingeborg Bessesdatter Tråne er ane nr. 005 på slektslinje 002 på herværende slektsoppsett.